

Predkladateľ navrhuje úpravu aktuálne platného prevádzkového poriadku pohrebísk, ktorú je potrebné schváliť uznesením MsZ, a to v nasledovnom rozsahu:

Uznesenie č. xxx

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy po prerokovaní materiálu

schvaľuje

podľa § 11 ods. 5 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov a § 18 ods. 2 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta SR Bratislavy, ktorým sa mení všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta SR Bratislavy č. 10/2023 Prevádzkový poriadok pohrebísk na území hlavného mesta SR Bratislavy schválené uznesením MsZ č. 229/2023 zo dňa 29.06.2023, v tomto znení:

Všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. xxx/2025 z xx.xx.2025,

ktorým sa mení všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta SR Bratislavy č. 10/2023 Prevádzkový poriadok pohrebísk na území hlavného mesta SR Bratislavy schválené uznesením MsZ č. 229/2023 zo dňa 29.06.2023

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy podľa § 11 ods. 5 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov a § 18 ods. 2 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve sa uznieslo:

Čl. I

Všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 10/2023 Prevádzkový poriadok pohrebísk na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy sa mení takto:

1. § 16 odsek (3) sa mení nasledovne:

„(3) Na ceny bez DPH jednotlivých položiek uvedených v cenníku služieb poskytovaných na pohrebiskách, ktorý tvorí prílohu č. 1 tohto prevádzkového poriadku pohrebísk, môže prevádzkovateľ pohrebiska použiť vždy aktuálne platnú a účinnú sadzbu DPH vyplývajúcu zo všeobecne záväzných právnych predpisov, a to bez potreby schválenia tejto zmeny cenníku mestským zastupiteľstvom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.“.

2. Pôvodné odseky (3) a (4) § 16 sa prečíslovali na odseky (4) a (5) a ich znenie sa mení nasledovne:

„(4) Výšku nájomného a cenu služieb spojených s nájomom vyplývajúcu z cenníka služieb poskytovaných na pohrebiskách a platnú v čase uzavretia zmluvy o nájme hrobového miesta môže

prevádzkovateľ pohrebiska v priebehu trvania nájmu zvýšiť, a to z dôvodu zmeny cenníka služieb poskytovaných na pohrebisku schválenej mestským zastupiteľstvom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy alebo z dôvodu automatického zvýšenia cien služieb o infláciu podľa odseku 2 tohto § 16 prevádzkového poriadku pohrebísk alebo z dôvodu zmeny zákonnej sadzby DPH podľa odseku 3 tohto § 16 prevádzkového poriadku pohrebísk. Ak bolo nájomné a služby spojené s nájmom splatné a zaplatené na obdobie vopred (max. desať (10) rokov a min. jeden (1) rok), počas tohto obdobia sa výška nájomného a cena služieb spojených s nájmom nemení.

(5) Prevádzkovateľ pohrebiska zverejňuje na svojich webových stránkach a v prevádzkových priestoroch pohrebiska cenník služieb poskytovaných na pohrebiskách s aktuálne platnými cenami jednotlivých položiek, ktoré zohľadňujú zmeny cenníka služieb poskytovaných na pohrebiskách, ktoré boli schválené mestským zastupiteľstvom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy alebo zmenené z dôvodu automatického zvýšenia cien o infláciu podľa odseku 2 tohto § 16 prevádzkového poriadku pohrebísk alebo z dôvodu zmeny zákonnej sadzby DPH podľa odseku 3 tohto § 16 prevádzkového poriadku pohrebísk.“

3. V § 1 ods. (2) písm. c) sa za koniec vety ukončenej čiarkou dopĺňa veta, ktorá znie:

„a informácia o možnosti a podmienkach adopcie významných hrobov,“

4. Medzi § 4 a § 5 sa vkladá nový § 4a, ktorý znie:

§4a

Adopcia významných hrobov

„(1) Predmetom adopcie (adoptovaným hrobom) môže byť len hrob (resp. aj hrobka alebo urnové miesto), ktorý prevádzkovateľ pohrebiska považuje za vhodný na adopciu a v súvislosti s ktorým neexistuje nájomcu hrobového miesta alebo ku ktorému nájomný vzťah zanikol márnym uplynutím výpovednej lehoty podľa osobitného predpisu¹ a zároveň ide o hrob chránený ako národná kultúrna pamiatka alebo pamätihodnosť obce podľa osobitných predpisov² alebo hrob, v ktorom je pochovaná významná osobnosť v zmysle zoznamu vedeného mestskou časťou hlavného mesta alebo Mestským ústavom ochrany pamiatok (MÚOP). Prevádzkovateľ pohrebiska zverejní zoznam hrobov na adopciu na svojom webovom sídle a na obvyklom mieste na cintoríne.

(2) Zmluvou o adopcii sa záujemca o adopciu zaväzuje zaplatiť za adoptovaný hrob poplatok za adopciu a na vlastné náklady vykonávať bežnú údržbu adoptovaného hrobu a prevádzkovateľ pohrebiska sa zaväzuje adoptovaný hrob evidovať ako adoptovaný a riadne uhradený a nie je oprávnený adoptovaný hrob zrušiť alebo vyhlásiť za opustený. Záujemca o adopciu je povinný pri uzavretí zmluvy o adopcii zaplatiť poplatok za adopciu v cene nájomného a služieb spojených s nájmom konkrétneho hrobu vyplývajúcej z cenníka služieb prevádzkovateľa pohrebiska, ktorý je platný v čase uzavretia zmluvy o adopcii. Zmluvu o adopcii je možné uzavrieť iba na dobu určitú desať (10) rokov. Po uplynutí desiatich (10) rokov môže byť so záujemcom o adopciu uzavretá nová zmluva o adopcii.

---

¹ Zákon č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov

² Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu

(3) Poplatok za adopciu je záujemca o adopciu povinný uhradiť prevádzkovateľovi pohrebiska pri uzavretí zmluvy o adopcii na dobu desať (10) rokov vopred. Poplatok za adopciu nie je možné uhradiť vopred na dobu dlhšiu ako desať (10) rokov.

(4) Záujemca o adopciu je povinný na vlastné náklady vykonávať bežnú údržbu adoptovaného hrobu, ktorá zahŕňa najmä: odburinenie hrobu, očistenie hrobu a jeho okolia od náletových drevín, neporiadku a nečistôt, odstránenie znehodnotených kvetinových darov, odpadu po vyhorených sviečkach a pod. Záujemca o adopciu nie je oprávnený bez predchádzajúceho písomného súhlasu prevádzkovateľa pohrebiska vysádzať na hrobovom mieste akékoľvek dreviny, osádzať lavičky a iné podobné predmety.

(5) Inú ako bežnú údržbu hrobu môže záujemca o adopciu vykonávať len na vlastné náklady a zároveň s predchádzajúcim písomným súhlasom a v súlade s pokynmi prevádzkovateľa pohrebiska a príslušnej inštitúcie, v zozname ktorej je hrob evidovaný (Krajský pamiatkový úrad, MÚOP alebo obec). Inou ako bežnou údržbou sa na účely tohto prevádzkového poriadku pohrebísk rozumejú kamenárske práce najmä osadenie, demontáž, oprava, úprava alebo rekonštrukcia či reštaurovanie pomníka alebo iného príslušenstva hrobu.

(6) Adopcia hrobu v žiadnom prípade neoprávňuje záujemcu o adopciu uložiť do hrobu ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky.

(7) Záujemca o adopciu je oprávnený zmluvu o adopcii vypovedať aj pred uplynutím doby, na ktorú bola uzavretá, a to bez výpovednej doby s okamžitou platnosťou ku dňu doručenia výpovede prevádzkovateľovi pohrebiska, pričom poplatok za adopciu sa záujemcovi o adopciu nevracia a to ani v alikvotnej časti. Prevádzkovateľ pohrebiska je oprávnený zmluvu o adopcii vypovedať bez výpovednej doby s okamžitou platnosťou ku dňu doručenia výpovede záujemcovi o adopciu z dôvodu, že k hrobovému miestu bola uzavretá zmluva o nájme hrobového miesta podľa osobitného predpisu³ s osobou blízkou zomrelému uloženému v hrobe alebo osobou blízkou zomrelému nájomcovi hrobového miesta a zároveň zaplatené nájomné a služby spojené s nájmom na desať (10) rokov vopred. V prípade vypovedania zmluvy o adopcii prevádzkovateľom pohrebiska podľa predchádzajúcej vety tohto bodu, prevádzkovateľ pohrebiska záujemcovi o adopciu vráti alikvotnú časť zaplateného poplatku za adopciu za obdobie, za ktoré sa adopcia nerealizovala. Zmluvu o adopcii je možné zrušiť aj z iného dôvodu, na základe dohody zmluvných strán.

(8) Práva zo zmluvy o adopcii nie je možné bez súhlasu prevádzkovateľa pohrebiska postúpiť na inú osobu.

(9) Ak s tým záujemca o adopciu vyjadrí súhlas, prevádzkovateľ pohrebiska môže vhodným spôsobom informovať verejnosť o adopcii hrobu záujemcom o adopciu (napr. nálepkou na hrobe, informovaním na webovej stránke prevádzkovateľa pohrebiska a pod.).

(10) Na záujemcu o adopciu, adoptovaný hrob a práva a povinnosti s tým súvisiace sa vzťahujú ďalej ustanovenia §1, § 2, § 6, § 8, § 13, § 14, § 16 až § 19 tohto prevádzkového poriadku pohrebísk.

Čl. II

---

³ Zákon č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov

Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť **x.x** 2025.

Ing. arch. Matúš Vallo, primátor

ODÔVODNENIE PREDKLADANÉHO NÁVRHU

I. Doplnenie klauzuly o DPH

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pohrebníctve“): *Prevádzkový poriadok pohrebiska schvaľuje obec všeobecne záväzným nariadením. Prevádzkový poriadok pohrebiska musí byť verejnosti prístupný na mieste obvyklom na pohrebisku.*

Uznesením 229/2023 zo dňa 29.6.2023 mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej len „MsZ“) schválilo VZN hlavného mesta SR Bratislavy, ktorým sa upravuje prevádzkový poriadok pohrebísk na území hlavného mesta spravovaných príspevkovou organizáciou MARIANUM – Pohrebníctvo mesta Bratislavy (ďalej len „organizácia Marianum“) a cenník služieb poskytovaných na pohrebiskách (ďalej len „Cenník“), ktorý tvorí jeho prílohu (ďalej len „Prevádzkový poriadok pohrebísk“).

Podľa § 16 ods. 1 Prevádzkového poriadku pohrebísk: *Cenník služieb poskytovaných na pohrebiskách tvorí prílohu č. 1 tohto prevádzkového poriadku pohrebísk. Zmeny cien jednotlivých položiek uvedených v cenníku služieb poskytovaných na pohrebiskách podliehajú schváleniu mestským zastupiteľstvom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.*

Aktuálne schválený obsah Prevádzkového poriadku pohrebísk neobsahuje klauzulu o možnosti organizácie Marianum použiť pri predaji tovarov a služieb uvedených v Cenníku aktuálne platnú a účinnú sadzbu DPH, ktorá sa použije pri každom predaji tovaru alebo služby. Na základe uvedenej klauzuly by organizácia Marianum bez potreby schválenia zmien Cenníka zo strany MsZ mohla zmeniť ceny uvedené v Cenníku z dôvodu zmeny sadzby DPH vyplývajúcej zo zákona č. 222/2024 Z. z. o dani z pridanej hodnoty (ďalej len „klauzula o DPH“).

Dňa 3.10.2024 bol v NR SR schválený zákon, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony vrátane zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty, a to v časti základnej sadzby DPH na tovary a služby z 20 % na 23 %.

Z dôvodu nevyhnutnosti úpravy cien uvedených v Cenníku tak, že dôjde k ich zvýšeniu, a to aj z dôvodu predpokladaného zákonného zvýšenia základnej sadzby DPH z 20 % na 23 % s účinnosťou od 1.1.2025, ako aj z dôvodu ďalších možných zákonných zmien sadzby DPH do budúcnosti, sa navrhuje schválenie navrhovanej zmeny VZN.

II. Adopcia hrobových miest

Implementácia navrhovaného ustanovenia o adopcii hrobov do prevádzkového poriadku pohrebísk prináša mnoho pozitívnych výhod pre samotné hlavné mesto a jeho obyvateľov, ktorí sa nepochybné zasadujú za zachovanie a ochranu kultúrneho dedičstva na území hlavného mesta a udržiavanie pietnej spomienky na významné osobnosti pochované na bratislavských cintorínoch. Adopciou hrobu sa

zabezpečí, že adoptovaný hrob bude pravidelne udržiavaný a upravovaný, čo prispeje k dôstojnému vzhľadu tohto pietneho miesta. Udržovanie hrobu v dobrom stave pomôže uchovať pamiatku na zosnulých a ich odkaz pre budúce generácie. V niektorých prípadoch môže adopcia hrobu znížovať nevyhnutné náklady prevádzkovateľa pohrebiska na údržbu hrobu, ktoré nie sú vymožitelné od vlastníka hrobu. Adopciou hrobov dôjde k aktívnemu zapojeniu verejnosti do ochrany významných pamiatok a miest posledného odpočinku významných osobností. Adopciou hrobov dôjde tiež k zlepšeniu stavu adoptovaných hrobov a výberom poplatkov za adopciu aj k zlepšeniu estetiky a atmosféry bratislavských cintorínov v správe organizácie Marianum. Adopcia významného hrobu bude tiež chrániť hrob pred jeho zrušením zo strany prevádzkovateľa pohrebiska, ktoré by mohol prevádzkovateľ pohrebiska (po splnení zákonných podmienok) realizovať. O adopciu niektorých významných hrobov, ktoré sú roky nezaplatené, opustené a neudržiavané, už v minulosti prejavili záujem niektorí obyvatelia hlavného mesta či občianske združenia. Adopcia významných hrobov niekoľko rokov funguje aj u našich susedov, napr. v hlavnom meste ČR, Prahe.

VYHODNOTENIE PRIPOMIENOK MESTSKÝCH ČASTÍ

V súlade s § 5 Pravidiel pre prípravu, schvaľovanie a vyhlasovanie všeobecne záväzných nariadení hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy účinných od 15. mája 2001 v znení dodatku č. 1 účinného od 1. októbra 2004 a v znení dodatku č. 2 účinného od 1. júna 2011 (ďalej len „Pravidlá“) primátor hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „hlavné mesto“) požiada starostov všetkých mestských častí hlavného mesta o zaujatie stanoviska, v lehote jedného mesiaca od doručenia žiadosti, k návrhu VZN, ktorým sa mení prevádzkový poriadok pohrebísk.

Podľa § 5 Pravidiel, ak starosta neoznámí primátorovi do jedného (1) mesiaca odo dňa požiadania stanovisko mestskej časti, má sa za to, že miestne zastupiteľstvo nemá pripomienky. Pri vyhodnocovaní stanovísk predložených starostami spracovateľ nariadenia odôvodní, ktoré pripomienky neakceptuje.

PRIPOMIENKY VEREJNOSTI

Návrh VZN, ktorým sa mení prevádzkový poriadok pohrebísk, má byť zverejnený vyvesením na úradnej tabuli hlavného mesta a na internetovej stránke hlavného mesta v stanovenej lehote pred konaním MsZ. Fyzické osoby a právnické osoby si môžu v stanovenom termíne uplatniť písomne, elektronicky alebo ústne do zápisnice pripomienky k návrhu VZN, ktorým sa mení prevádzkový poriadok pohrebísk.

PRÍLOHY:

- Aktuálne platné VZN – prevádzkový poriadok pohrebísk